

Κατάχρηση των θαλασσίων μεταφορών με εμπορευματοκιβώτια στο παγκόσμιο εμπόριο προϊόντων παραποίησης/απομίμησης

Περίληψη

Φεβρουάριος 2021

Περίληψη

Το εμπόριο προϊόντων παραποίησης/απομίμησης αντιπροσωπεύει έναν διαρκή και διογκούμενο παγκόσμιο κοινωνικοοικονομικό κίνδυνο που απειλεί την αποτελεσματική δημόσια διακυβέρνηση, τις αποτελεσματικές επιχειρηματικές διαδικασίες και την ευημερία των καταναλωτών. Ταυτόχρονα, καθίσταται μια ιδιαίτερως σημαντική πηγή εισοδήματος για τις εγκληματικές οργανώσεις. Επιπλέον, βλάπτει την οικονομική ανάπτυξη, υπονομεύοντας σε μεγάλο βαθμό τα έσοδα των επιχειρήσεων και το κίνητρό τους για καινοτομία.

Η αποστολή των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και των πειρατικών προϊόντων τείνει να πραγματοποιείται σχεδόν με κάθε είδους μέσο μεταφοράς. Όσον αφορά τον αριθμό κατασχέσεων, η παράνομη διακίνηση προϊόντων παραποίησης/απομίμησης μέσω μικρών δεμάτων αυξάνεται και μετατρέπεται σε σημαντικό πρόβλημα όσον αφορά την επιβολή της νομοθεσίας. Ωστόσο, το επικρατέστερο μέσο μεταφοράς για τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης μεγάλης αξίας είναι τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων.

Τις τελευταίες δεκαετίες, τα εμπορευματοκιβώτια έχουν καταστεί το παγκόσμιο μέσο για τη συγκέντρωση εμπορευμάτων σε τυποποιημένο και ομοιόμορφο φορτίο. Η εισαγωγή των εμπορευματοκιβωτίων αποτέλεσε επαναστατική αλλαγή για τις μεταφορές η οποία παρείχε νέες υλικοτεχνικές δυνατότητες, ενίσχυσε την αποδοτικότητα και μείωσε σημαντικά το συνολικό κόστος του παγκόσμιου εμπορίου. Ταυτόχρονα, ήταν ελκυστική για τους παράνομους διακινητές, δεδομένης της ευκολίας και του χαμηλού κινδύνου αποθήκευσης στα εμπορευματοκιβώτια όχι μόνο προϊόντων παραποίησης/απομίμησης αλλά και ναρκωτικών και άλλων τύπων λαθρεμπορίου, ακόμα και αδήλωτων μεταναστών.

Τα διαθέσιμα στοιχεία επιβεβαιώνουν τον υψηλό βαθμό της κατάχρησης των θαλάσσιων μεταφορών με εμπορευματοκιβώτια από τους παραγωγούς προϊόντων παραποίησης/απομίμησης. Η ανάλυση της παρούσας έκθεσης χρησιμοποιεί δύο είδη δεδομένων. Πρώτον, πληροφορίες σχετικά με το εμπόριο προϊόντων παραποίησης/απομίμησης οι οποίες βασίζονται σε τελωνειακά στοιχεία σχετικά με τις κατασχέσεις εμπορευμάτων παραποίησης/απομίμησης που ελήφθησαν από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων, τη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την Υπηρεσία Τελωνείων και Προστασίας των Συνόρων των ΗΠΑ (CBP). Δεύτερον, δεδομένα για το εμπόριο με πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων προερχόμενα από τη βάση δεδομένων του Διεθνούς Φόρουμ Μεταφορών (ITF) του ΟΟΣΑ, τη βάση δεδομένων Comext της Eurostat και από δείκτες για τις θαλάσσιες μεταφορές με εμπορευματοκιβώτια που έχουν αναπτυχθεί από τη ΔΗΕΕΑ (Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το εμπόριο και την ανάπτυξη).

Η εξέταση των δεδομένων κατέδειξε ότι ενώ ο μεγαλύτερος αριθμός τελωνειακών κατασχέσεων προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατικών προϊόντων προερχόταν από ταχυδρομικά δέματα, οι θαλάσσιες μεταφορές αντιστοιχούσαν στις κατασχέσεις με την υψηλότερη αξία. Το 2016, πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων μετέφεραν το 56% της συνολικής αξίας κατασχεθέντων προϊόντων παραποίησης/απομίμησης.

Ο μεγαλύτερος αριθμός μεταφορών προϊόντων παραποίησης/απομίμησης προερχόταν από την ανατολική Ασία, με την Κίνα και το Χονγκ Κονγκ (Κίνα) να βρίσκονται στην κορυφή της κατάταξης. Η Ινδία, η Μαλαισία, το Μεξικό, η Σιγκαπούρη, η Ταϊλάνδη, η Τουρκία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα εξακολουθούν να συγκαταλέγονται στις κορυφαίες οικονομίες προέλευσης προϊόντων παραποίησης/απομίμησης και πειρατικών προϊόντων τα οποία διοχετεύθηκαν στο παγκόσμιο εμπόριο κατά τη διάρκεια των υπό εξέταση περιόδων.

Σύμφωνα με επιπρόσθετη ανάλυση που διενεργήθηκε για την Ευρωπαϊκή Ένωση, περισσότερα από τα μισά εμπορευματοκιβώτια που μεταφέρθηκαν το 2016 με πλοία από οικονομίες που αποτελούν βασικές πηγές προϊόντων παραποίησης/απομίμησης εισήλθαν στην ΕΕ μέσω της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών και του Ηνωμένου Βασιλείου. Υπάρχουν επίσης ορισμένες χώρες της ΕΕ, όπως η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Κροατία και η Ελλάδα, με γενικά σχετικά χαμηλούς όγκους εμπορίου με εμπορευματοκιβώτια, αλλά υψηλό επίπεδο εισαγωγών από οικονομίες με μεγάλο βαθμό παραποίησης/απομίμησης προϊόντων.

Η διαρκής και σχεδιασμένη ανάπτυξη υποδομών στην ΕΕ θα μπορούσε να αλλάξει σημαντικά τον τρόπο διεξαγωγής των εισαγωγών προϊόντων παραποίησης/απομίμησης μέσω εμπορευματοκιβωτίων. Εν προκειμένω, έχει ιδιαίτερη σημασία η κινεζική πρωτοβουλία «Μία Ζώνη - Ένας δρόμος», διότι θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της εισόδου προϊόντων παραποίησης/απομίμησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση με πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων μέσω λιμένων της Μεσογείου.

Για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου διάφορες μέθοδοι εκτίμησης κινδύνου και στοχευμένες μέθοδοι έχουν προσαρμοστεί στις μεταφορές με εμπορευματοκιβώτια, ιδίως για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και επικίνδυνων και απαγορευμένων προϊόντων. Εντούτοις, φαίνεται ότι το παράνομο εμπόριο προϊόντων παραποίησης/απομίμησης δεν αποτελεί πρώτη προτεραιότητα των τελωνειακών αρχών, δεδομένου ότι οι μεταφορές προϊόντων παραποίησης/απομίμησης θεωρούνται «εμπορικές παραβάσεις» και όχι εγκληματική δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενες προσπάθειες επιβολής ενδεχομένως να μην είναι επαρκώς προσαρμοσμένες για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου.

Ο κλάδος έχει καταβάλει ορισμένες προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας προκειμένου να αντιμετωπιστεί η απειλή του παράνομου εμπορίου στις θαλάσσιες μεταφορές. Ένα καλό παράδειγμα αποτελεί η «δήλωση προθέσεως» στο πλαίσιο της οποίας ιδιοκτήτες εμπορικών σημάτων, φορείς εκμετάλλευσης πλοίων και μεταφορείς φορτίων συνεργάστηκαν για τη δημιουργία προαιρετικών κατευθυντήριων γραμμών με σκοπό την ευαισθητοποίηση για τη σημασία της συλλογής επαρκών πληροφοριών σχετικά με τα μέρη που χρησιμοποιούν τις ναυτιλιακές υπηρεσίες τους. Είναι εμφανές ότι, εν προκειμένω, υπάρχει σημαντικό περιθώριο βελτίωσης.